

عنوان مقاله:

تحلیل مقایسه ای وحدت وجود در شعر بیدل دهلوی و عبدالغنی النابلسی

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

فروغ الهی - استادیار گروه زبان و ادبیات عرب، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زابل، ایران، زابل

خلاصه مقاله:

عبدالقادر بیدل دهلوی و عبدالغنی النابلسی از شاعران عارف مسلک نیمه دوم قرن یازدهم و نیمه اول قرن دوازدهم هستند. هر دو از شیفتگان اندیشه وحدت وجود ابن عربی هستند و این اندیشه را در آثار منظوم و منثور خود تبیین کرده اند. علاوه بر این هر دو شاعر از کودکی متأثر از شرایط خانوادگی و اعتقادی مشابهی بوده اند. مجموع این عوامل موجب شده تا نگرش و جهان بینی این دو شاعر و عارف بزرگ شباهت های قابل توجهی داشته باشند. نظریه وحدت وجود از مهمترین مباحثی است که از دیرباز در عرفان مطرح بوده است، اما قرعه اتمام و تکامل آن به نامابن عربی خورده است. نوشتار حاضر اشعار مبتنی بر وحدت وجود این دو شاعر را با روش توصیفی-تحلیلی مورد بررسی مقایسه قرار داده و وجوه شباهت اشعار آنها در بیان جنبه های مختلف مضمون وحدت وجود را بیان می کند. هر دو شاعر معتقد به یک حقیقت واحد هستند و سایر موجودات را تجلی آن یک وجود واحد می دانند. تجلی خداوند در موجودات، وحدت ادیان، پارادوکس هایی همچون فنا و بقا، حق و باطل، ظاهر و باطن و استفاده از تمثیل های مشابه از برجسته ترین موضوعات مشترکی هستند که در اشعار وحدت وجودی بیدل و نابلسی طرح و تبیین شده اند. البته نابلسیدیدگاه برخی از متصوفه که در شطحیات خود همانند حلاج ندای انا الحق را سر داده اند، را رد کرده و آن را متضاد باندیشه وحدت وجود می داند اما بیدل این دیدگاه را پذیرفته و همانند حلاج ندای انا العشق را سر داده است.

کلمات کلیدی:

بیدل دهلوی، عبدالغنی النابلسی، عرفان، وحدت وجود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1044001>

